

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering:
27 september 2018
Agendanummer:
Team: SD
Zaaknr: 13819-2018

Onderwerp: Herijking verordeningen Participatiewet

Aan de raad

Inleiding

Voor een optimale uitvoering van de Participatiewet, die is ingevoerd per 1 januari 2015, zijn eind 2014 diverse verordeningen en uitvoeringsbesluiten voor de Peelregio vastgesteld. Op grond van de ervaringen opgedaan in 2015, 2016 en 2017, worden nu verbeteringen in dat beleid voorgesteld. Tevens is bijstelling nodig vanwege aanpassing van de wet. Dit voorstel zet in op het herijken van een aantal verordeningen door de gemeenteraad. Het college herijkt de bijbehorende beleidsregels, na instemming van de gemeenteraad.

Toelichting

Na inwerkingtreding zijn al deze beleidsdocumenten gelijklopend voor de zeven gemeenten binnen de GR Senzer. Hiermee wordt een eenduidige dienstverlening richting de inwoners bevorderd, alsmede een efficiënte gezamenlijke uitvoering door Senzer. De verordeningen en beleidsregels zijn ter advisering aan het regionaal cliëntenplatform voorgelegd. De regionale cliëntenraad heeft over de voornoemde verordeningen en beleidsregels unaniem positief geadviseerd.

In de basis komt het voorliggend beleid Participatiewet 2018 nog grotendeels overeen met de nu geldende stukken. Wijzigingen van de verordeningen en uitvoeringsbesluiten komen in hoofdzaak voort uit voortschrijdend inzicht en bijstelling van de wet. Ten opzichte van het beleid 2015 heeft vooral een duidelijke dereguleringslag plaatsgevonden; het aantal stukken en het aantal regels is aanzienlijk verminderd en er is meer ruimte gecreëerd voor maatwerk en vakmanschap. Alle beleidsdocumenten zijn door de gemeenten gezamenlijk opgesteld.

Besluit:

- 1a. De Re-integratieverordening Participatiewet Gemert-Bakel 2018 vast te stellen en de Re-integratieverordening Participatiewet 2015 in te trekken
- 1b. De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Gemert-Bakel 2018 vast te stellen en de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ 2015 en de 1^e wijziging van de afstemmingsverordening van de Participatiewet, IOAW, IOAZ Gemert-Bakel in te trekken.
- 1c. De Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Gemert-Bakel 2018 vast te stellen en de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet 2015 in te trekken

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Sociaal Domein, Sport en Onderwijs d.d. 6 september 2018

Dit onderwerp is aan de orde geweest in college van 10 juli 2018

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Beoogd effect

Het beoogd effect van dit voorstel is:

- een succesvolle herijking van de bestaande verordeningen en beleidsregels voor 2018 en verder en
- Burgers en professionals maximaal ruimte geven voor maatwerk en vakmanschap;
- Vermindering van regels (deregulering)
- eenduidige dienstverlening aan inwoners binnen de regio van de GR Senzer;
- voldoen aan de wettelijke bijstellingen in de Participatiewet;
- Meer efficiency bereiken, minder bureaucratie en hogere tevredenheid bij medewerkers en belanghebbenden.

Argumenten

1. De behoefte aan deregulering en ont-bureaucratisering is vertaald in de beleidsdocumenten Participatiewet Peelregio 2018 e.v.

Zowel voor de burger als de professional is er een grote behoefte aan deregulering, ont-bureaucratisering, ruimte voor maatwerk en vakmanschap. Het aantal stukken is ten opzichte van 2015 dan ook aanmerkelijk terug gebracht en er is voor gekozen om niet meer vast te leggen dan strikt noodzakelijk. Daarnaast wordt alle landelijke wet- en regelgeving en toelichtende informatie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) niet meer herhaald in de gemeentelijke documenten.

2. De ervaringen met de Participatiewet en de diverse besprekingen met stakeholders hebben meer inzicht gegeven in de gewenste beleidsaanpassingen voor 2018 e.v. op het gebied van de Participatiewet.

Voor een optimale uitvoering van de Participatiewet zijn eind 2014 de verordeningen en uitvoeringsbesluiten Participatiewet vastgesteld door de raden en colleges van de Peelgemeenten. Gelet op de onduidelijkheden rondom de Participatiewet op het moment van invoering, het streven naar een zo integraal mogelijke benadering van het sociaal domein en de totstandkoming van Senzer, zijn 2015, 2016 en 2017 daarbij als een overgangsjaren bestempeld, waarin de Peelgemeenten samen met de diverse stakeholders ervaring opdoen om tot verbetering te komen.

3. Maximaal maatwerk.

Burger en professional krijgen maximale ruimte voor maatwerk en optimale mogelijkheden om te werken of te participeren naar vermogen.

Vanuit de maatwerkgedachte laten de Peelgemeenten met het nieuwe beleid ook nadrukkelijk een aantal eerder gestelde regels los. Zo komen de re-integratievoorzieningen voor de brede doelgroep van de Participatiewet beschikbaar en wordt het instrumentarium vereenvoudigd. Economische zelfredzaamheid en uitstroom naar werk is immers het belangrijkste doel van de Participatiewet en dus van het gemeentelijk beleid. De individuele situatie van de burger en zijn/haar (arbeids)mogelijkheden staan altijd voorop. Hierbij zijn wetten en instituties ondersteunend en faciliterend, waarbij we de dienstverlening in samenhang, dicht bij de burgers en op maat willen organiseren.

4. Re-integratie

De Participatiewet beoogt gemeenten via re-integratie het instrument in handen te geven om mensen naar werk toe te leiden en hiermee tal van problemen die spelen in gezinnen te voorkomen, beheersbaar te krijgen dan wel op te lossen.

Immers, met werken verwerven mensen economische onafhankelijkheid, kunnen ze in hun eigen levensonderhoud voorzien, nemen ze deel aan sociale verbanden en zijn ze beter in staat (financiële) vraagstukken het hoofd te bieden. Pas wanneer de bestaanszekerheid gegarandeerd is, ontstaat ruimte voor verdere ontwikkeling en zijn mensen beter in staat te investeren in zichzelf en hun omgeving. De eigen verantwoordelijkheid van mensen staat daarbij centraal; van hen wordt gevraagd dat ze vooral zelf op zoek gaan naar werk. Wanneer dat (nog) niet lukt, dan treedt Senzer faciliterend op en biedt zij daartoe integrale en maatwerkgerichte dienstverlening, toegesneden op de mogelijkheden van de burger. Primair gericht op werk, maar daar waar dat nog niet kan, op participatie. Werk draagt immers bij aan de versterking van de eigen kracht. Iedere interventie is daarom gericht op werken en meedoen.

5. *Rechtmatigheid; Inkomen en afstemming*

(Inkomens)ondersteuning is aanvullend op wat mensen zelf kunnen verwerven en wordt alleen daar geboden waar dat nodig is, zonder de verantwoordelijkheid over te nemen. Immers, iedere burger is primair zelf verantwoordelijk om zo veel en zo snel mogelijk zijn eigen inkomen te verdienen. Het is de plicht van iedere uitkeringsgerechtigde zelf om werk te zoeken, te vinden en te behouden. Als hij/zij dat niet doet, dan kan de uitkering (tijdelijk) worden geweigerd of verlaagd. Het toezien op de naleving van die plicht is en blijft een belangrijke taak voor de gemeenten en daarmee voor Senzer. Ondanks de meer strikte wetgeving op dit thema, is ook ten aanzien van de inkomensondersteuning gekeken naar de mogelijkheden tot deregulering. Dit heeft geresulteerd in het samenvoegen, bundelen en herformuleren van diverse beleidsregels en richtlijnen. Op basis van de input vanuit de uitvoering en diverse stakeholders en wijziging van wetgeving is een aantal beleidsregels op onderdelen aangepast.

In bijgevoegde verschillenanalyse (bijlage 4) worden de belangrijkste wijzigingen per document kort toegelicht.

Financiën

Het financiële uitgangspunt voor de uitvoering van de Participatiewet is dat dit plaatsvindt binnen de budgetten die hiervoor door het Rijk aan gemeenten beschikbaar worden gesteld. Voor uitvoering van de participatiewet door Senzer is voor 2018 een bedrag beschikbaar gesteld van € 11.163.605.

Juridisch

De Participatiewet geeft gemeenten de opdracht om verordeningen op te stellen; colleges kunnen binnen hun bevoegdheden op onderdelen nadere regels stellen. Senzer is door de gemeenten gemandateerd om de Participatiewet uit te voeren, maar heeft niet de bevoegdheid gekregen om verordeningen en beleidsregels vast te stellen. Senzer bereidt de beleidswijzigingen in samenspraak met de gemeenten voor en de gemeenten stellen deze vast en publiceren de vastgestelde beleidsstukken in het gemeenteblad.

Communicatie

De verordeningen en beleidsregels zullen na vaststelling op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd in het gemeenteblad en op het internet.

Uitvoering

Na vaststelling van de verordeningen door de gemeenteraad worden de door het college op 10 juli vastgestelde beleidsregels gepubliceerd en gecommuniceerd met Senzer.

Personeel

Deregulering betekent ook een cultuuromslag, loslaten en vertrouwen. Er wordt immers minder gewerkt vanuit vastgestelde regels en meer op basis van vertrouwen. Dit transitieproces wordt ondersteund door het toepassen van de omgekeerde toets door de medewerkers. De omgekeerde toets is een methodiek waarbij professionals in het sociale domein maatwerk kunnen leveren zonder willekeur. Met de omgekeerde toets wordt beoordeeld wat het beoogde effect is, wat de uitwerking is op persoon, gezin en omgeving en of het besluit overeenkomt met de grondwaarde (bedoeling) van de wet. Verder of het voornemen ethisch verantwoord is. Pas als laatste stap wordt gekeken of een voornemen indruist tegen de wet.

Gemert, 10 juli 2018

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

A.J.L.G. van Oudheusden

mevrouw W.C.P. Steeghs

Bijlagen

- 1a. Raadsbesluit Re-integratieverordening Participatiewet Gemert-Bakel 2018
- 1b. Raadsbesluit Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Gemert-Bakel 2018 (incl. toelichting)
- 1c. Raadsbesluit Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Gemert-Bakel 2018

- 2a. Nadere regels re-integratieverordening participatiewet Gemert-Bakel 2018
- 2b. Beleidsregels beheersing Nederlandse taal Gemert-Bakel 2018
- 2c. Beleidsregels Middelentoets Gemert-Bakel 2018

- 3. Adviezen Regionale Clientenraad inzake:
 - De Beleidsregels Middelentoets 2018
 - De Re-integratieverordening Participatiewet 2018
 - De afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ 2018
 - De Beleidsregels Beheersing van de Nederlandse taal 2018
 - De Nadere regels re-integratieverordening 2018
 - De Verordening loonkostensubsidie Participatiewet 2018

- 4. Verschillenanalyse wijzigingen verordeningen/beleidsregels 2017-2018

